

Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach
jednostka prowadząca zajęcia: **Zakład Teorii i Historii Sztuki**

rok akademicki: 2019/2020

Filozofia

typ przedmiotu: obowiązkowy
tryb studiów: zaoczne I^o

prowadzący: dr Mieczysław Juda

semestr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
liczba godzin	15	15								
punkty ECTS										

Forma przedmiotu: wykład

Założenia i cele przedmiotu: poznawcze – wprowadzenie studentów w dziedzictwo i tradycję intelektualną kultury europejskiej w zakresie kształtowania się filozoficznej koncepcji człowieka od momentu pojawienia się jej w greckim antyku aż po współczesność, także w zakresie rozumienia i samorozumienia kategorii filozoficznych;
dydaktyczne – ogólnokształcące

Treści programowe: powstanie filozofii jako specyficznego fenomenu greckiej kultury antycznej, kształtowanie się dwóch wielkich tradycji filozoficznych: antyku i średniowiecza, nowożytny przełom, kulminacja wielkich systemów filozoficznych XVII i XVIII w., historyzm i pozytywizm, różnorodność współczesności, XX. wieczne wahania i filozofia końca filozofii

Wymagania wstępne i przedmioty wprowadzające: przygotowanie ogólnokształcące

Wiedza i umiejętności studenta po zakończeniu zajęć: wyposażenie studentów w umiejętności poruszania się i korzystania z dorobku myślowego cywilizacji zachodniej poprzez przywoływanie tekstów źródłowych od klasycznych po współczesne i ich krytyczną analizę

szczegółowy opis programu zajęć (wykaz tematów wykładów):

1. Pojęcie filozofii i jońska szkoła filozofii przyrody.
2. Istota przedsokratycznego sporu o *arche*.
3. Zwrot humanistyczny – Sokrates i narodziny filozofii człowieka.
4. Platon i Arystoteles.
5. Greckie szkoły życia, gnoza wczesnochrześcijańska a powstanie filozofii chrześcijańskiej.
6. św. Augustyn i św. Tomasz filary filozofii chrześcijańskiej.
7. Nowożytne systemy: empiryzm i racjonalizm [Bacon, Kartezjusz].
8. Syntezy nowożytności: Leibniz i Spinoza.
9. Empiryzm angielski doby Oświecenia [J.Locke, D.Hume, G.Berkeley].
10. Oświecenie niemieckie i powstanie klasycznej filozofii niemieckiej [I.Kant, J.G.Fichte].
11. G.F.W. Hegel, szkoła heglowska i marksizm, neomarksizm.
12. Pozytywistyczna idea filozofii, neopozytywizm, filozofia analityczna.
13. Fenomenologia E.Husserla i egzystencjalny zwrot M.Heideggera.
14. Filozofia dialogu [H.G.Gadamer, E.Levinas, M.Buber].
15. Filozofia końca filozofii [J.Derrida, M.Foucault, J.F.Lyotard].

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: wysłuchanie wykładu i pozytywne przejście końcowego testu sprawdzającego; dla końcowej oceny bdb zaliczenie testu co najmniej na ocenę db oraz złożenie i zaliczenie końcowej pracy seminaryjnej na jeden z tematów do wyboru:

1. Początek filozofii jako filozofia początku.
2. Scholastyczna reguła *fides quaerens intellectum* a myśl św. Tomasza.
3. Czy figura „ukąszenia heglowskiego” ma dzisiaj nadal realny sens?

Wymogi pracy:

- A. charakter pracy – esej;
- B. rozmiar – ok.10 stron znormalizowanego maszynopisu (według standardu – 1800 znaków na stronie wraz ze spacjami);
- C. technika pisania – konieczność przywoływania źródeł (literatury) poprzez stosowanie przypisów tak w raportowanej treści jak w szczególności w cytowanych fragmentach;
- D. format przypisu – dowolny (konwencja dowolna), byle pełny, tj. przypis musi zawierać co najmniej imię i nazwisko autora, tytuł dzieła, miejsce i rok wydania oraz stronę z której pochodzi przywoływana treść lub cytata;
- E. bibliografia – spis literatury jako mapa problemu dołączany na końcu pracy; bibliografia zawiera obligatoryjnie spis źródeł cytowanych w tekście jak również odnoszących się do tytułowego problemu, a w pracy bezpośrednio niepowoływanych; format adresu bibliograficznego poszczególnych pozycji bibliografii identyczny jak format przypisu z pominięciem wskazywania stron;
- F. termin oddania pracy: czerwiec 2020.

Wykaz literatury:**literatura podstawowa:**

G.Reale, Historia filozofii starożytnej, t.1–5 Lublin 1993-2002

B.Russel, Dzieje filozofii Zachodu, Warszawa 2000

S.Swieżawski, Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, Warszawa–Wrocław 2000

literatura uzupełniająca:

J.M.Bocheński, Zarys historii filozofii, Komorów 2009

J.Pawlak [e.a.], Kierunki filozofii współczesnej, cz.I i II Toruń 1995

K.Jaspers, Wprowadzenie do filozofii: dwanaście odczytów radiowych, Wrocław 2004

M.Heller, Elementy filozofii przyrody, Kraków 2014

W.Kot, Współczesne orientacje filozoficzne, Warszawa 1989

E.Mokrzycki [red.], Racjonalność i styl myślenia, Warszawa 1992

W.Stróżewski, Istnienie i sens, Kraków 1994

J.Such, Dialektyczne wizje świata, Warszawa–Poznań 1992

J.Tischner, Filozofia dramatu, Kraków 2012

J.Tischner, Myślenie według wartości, Kraków 2002

B.Wolniewicz, W stronę rozumu [DVD], Warszawa 2015

J.Życiński, Elementy filozofii nauki, Warszawa 2015